కత్తిరింపు

పి. గణపతిశాస్త్రి

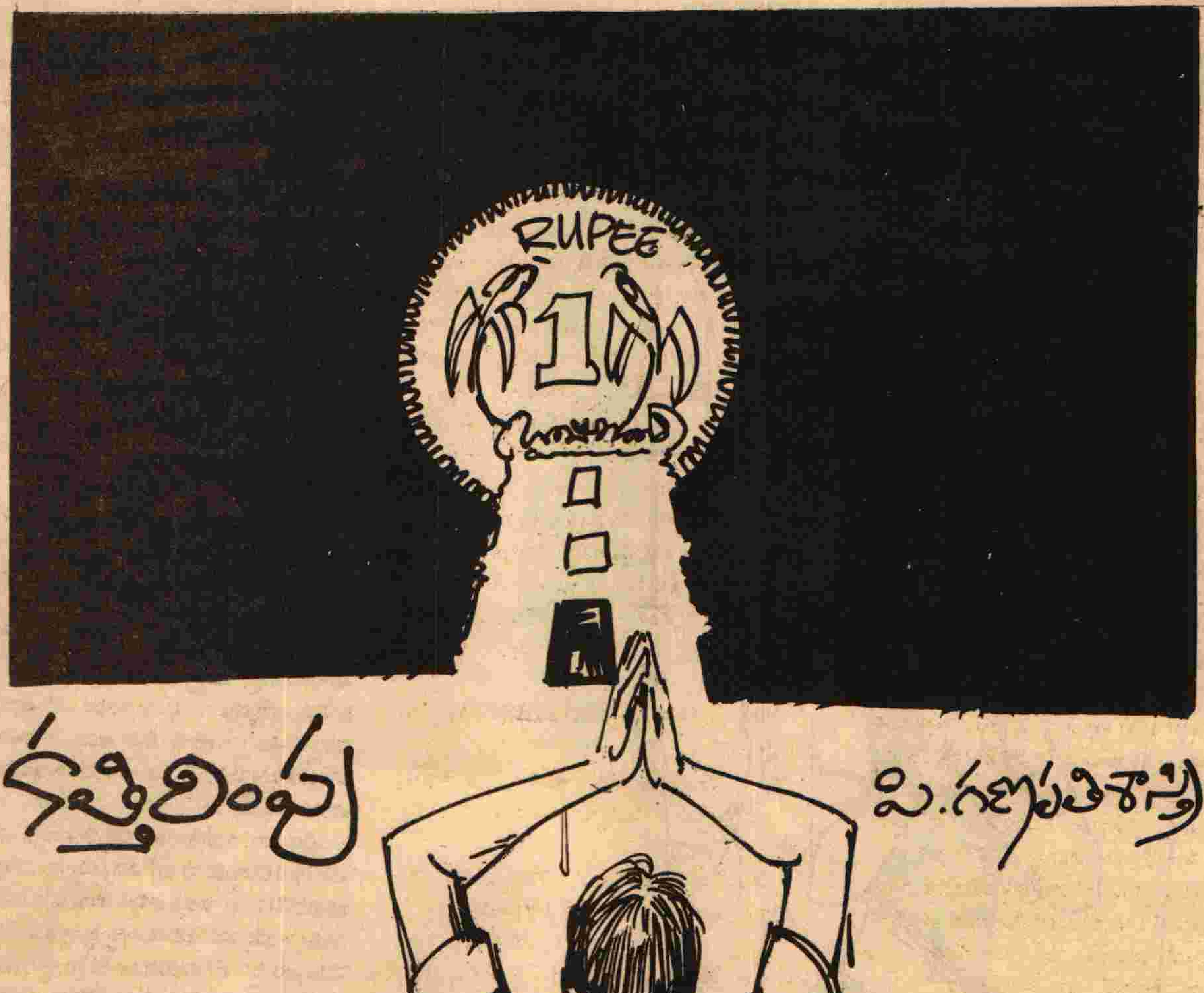

విశ్వనాథం విజయవాడ నుంచి భద్రాద్రికి బయులుదేరాడు. ఆ మరునాడే శ్రీరామ నవమి. ఆ సందర్భంలో స్వామికి కళ్యాణ మహోత్సవం జరిపించాలని చాలా కాలం నుండి సంకల్పించుకున్నాడు విశ్వనాథం. నిజానికి శ్రీరామనవమి నాడు కళ్యాణ మహోత్సవం జరిపించడం చాలా శ్రమతో కూడిన పని. అయినా కొంచెం ఆలస్యమయినా ఆ నాడే ఆ కళ్యాణం జరిపించి తీరాలని విశ్వనాథం తీర్మానించుకున్నాడు.

కాని, విపరీతమైన జనం రద్దీలో అతని కదిసాధ్యపడే టట్లు కనబడ లేదు. కాని, తీరా కళ్యాణ మహోత్సవానికి కావలిసిన సొమ్ము చెల్లించే సందర్భంలో అతడు తన లాల్చీ, అడుగున ఉన్న బనీను జేబు ఎవరో మిక్కిలి చాక చక్యంతో కత్తిరించి పర్సు దొంగిలించినట్లు తెలుసుకున్నాడు.

దానిలో నాలుగు వందల రూపాయలు ఉన్నాయి. అంత సొమ్ము ఆ విధంగా ఒక్కసారిగా పోయినందుకు విశ్వనాథం నిలువునా దిగాలు పడ్డాడు. అతనికి ముచ్చెమటలు పోశాయి. లాల్చీ జేబు అడుగున ఉన్న బనీను జేబు తడిమి చూసుకుంటూనే ఉన్నాడు. విపరీతమైన జనం రద్దీలో ఏ డెనిమిది నిమిషాల పాటు మాత్రమే అది సాధ్య పడలేదు.

ఎవరో మిక్కిలి చాకచక్యంతో తన కే మాత్రము తెలియనంతటి మెళకువతో ఆ జేబు కత్తిరించి ఆ పర్సు కాస్తా ఇట్టే కాజేశారు. ఆ చాకచక్యం గమనించిన తరవాత ఆ దొంగ హస్తలాఘవం అతని కెంతైనా ఆశ్చర్యం కలిగించింది.

నిజానికి విశ్వనాథం అంతగా సొమ్మున్న వాడు కాడు. అతను విజయవాడలో హైస్కూలులో టీచరుగా పని చేస్తున్నాడు. ఆ ఉద్యోగం వల్ల అతని సంసారం అతి కష్టం మీద ముందుకు సాగుతున్నది. ఆ పైన

అతనికి ముగ్గురు ఆడపిల్లలు, ఇద్దరు మగపిల్లలు. భార్య కామాక్షమ్మ ఎప్పుడూ రోగాలతో ముక్కుతూ, మూలుగుతూ ఉంటుంది.

పోనీ ఒకసారి భద్రాద్రి వెళ్ళి స్వామి దర్శనం చేసుకుంటే తన కష్టాలన్నీ తీరి గట్టెక్కుతా యేమో అని విశ్వనాథం భావించాడు.

"ఏమిటో,.. బతికి ఉన్నంత కాలం కష్టాలతో సతమతమై ఒక్కనాడైనా సుఖం అంటే ఏమిటో ఎరగని ఆ శ్రీరాముడు మాత్రం తన కష్టాలు ఎలా తొలగించ గలడు" అని ఉసూరుమని నిట్టూర్చాడు.

ఆ సొమ్ముతో భార్యతో పాటు పిల్లల కందరికి బట్టలు కొని ఉంటే బాగుండి పోనేమో అన్న ఆలోచన వచ్చిం దతనికి. ఇంటికి తిరిగి వెళ్ళడానికికూడా ఒక్క చిల్లి గవ్వయినా మిగల్లేదు. అతి కష్టం మీద భద్రాద్రిలో ఒక స్నేహితు న్నడిగి తిరుగు ప్రయాణానికి గాను అప్పు తీసుకున్నాడు.

తన పర్సు ఎవరో కాజేశారని చెప్పుకోవడానికి విశ్వనాథాని కెంతైనా అభిమానం కలిగింది.

వచ్చేటప్పుడు ఆలయానికి పక్కనే ప్రవహిస్తున్న గోదావరిలో స్నానం చేసి, స్వామిని సందర్శించే సమయంలో విశ్వనాథానికి కళ్ళ నీళ్ళ పర్యంతం అయింది.

"స్వామీ! నీ కళ్యాణమహోత్సవానికి రాత్రింబవళ్ళు శ్రమ పడి అతి కష్టం మీద నాలుగు వందల రూపాయలు కూడబెట్టుకున్నాను. తీరా కళ్యాణమహోత్సవం జరిపించే ముందే ఆ సొమ్ము ఎవరో కాజేశారు. నే నెంతో కాలం నుంచి నీ మీద భక్తి పెంచుకున్నాను. అటువంటి వాడికి నా కిలాంటి ఘోరాపద తటస్థించడానికి ఏమిటి కారణం? నీకు నా మీద దయ లేదా? నా కిలాంటి కష్టం రావడానికి ఏమిటి కారణం?" విశ్వనాథాని కెంతగా ఆలోచించినా ఆ దైవం చేసిన దానికి ఎక్కడా సరియైన కారణం కనిపించ లేదు. తిరిగి ఇంటికి వచ్చిం తరవాత భార్య తోను, పిల్లల తోనుకూడా అతనికి అబద్ధం ఆడక తప్పలేదు.

కళ్యాణ మహోత్సవం యథావిధిగానే జరిపించానని ఒక కట్టుకథ కల్పించాడు. కాని, భద్రాద్రి నుంచి ఆఖరికి స్వామి ప్రసాదం కూడా కొనుక్కుని రాలేదేమని భార్య ప్రశ్నించినప్పుడు అతనికి ఏమనడానికి పాలు పోలేదు. విపరీతంగా సొమ్ము ఖర్చయినందువల్ల జనం రద్దీ వల్ల ప్రసాదం కొనుక్కుని రావడం సాధ్యపడలేదని నీళ్ళు నమిలాడు.

ఆ తరవాత అయిదారు రోజుల దాకా అతను పట్టి మతిపోయిన మనిషిలా మారిపోయాడు. అయినా క్రమక్రమంగా తేరుకున్నాడు. ఆ తరవాత వచ్చిన ఆదివారం నాటి మధ్యాహ్నం అత డెన్నడూ ఎదురు చూడని సంఘటన జరిగింది.

"మాస్టారు! మాస్టారు!"

"ఎవరు, బాబూ" అంటూ విశ్వనాథం తలుపు తీసి చూశాడు.

"నేను, మాస్టారు, వెంకటచలాన్ని" అన్నా డా కొత్త మనిషి.

"వెంకట చలమా!' 'వెంకట చలమా!' అంటూ విశ్వనాథం వీధి అరుగు మీద తుంగచాప పరిచాడు.

ఆ వచ్చిన వ్యక్తి దాని మీద కూర్చుని ఉసూరమని నిట్టూర్చాడు.

"మాస్టారూ! మీరు నన్ను పూర్తిగా మరిచిపోయి ఉండచ్చు. పన్నెండేళ్ళ క్రితం నేను మీ దగ్గర చదువుకున్నాను" అన్నాడు వెంకటచలం.

విశ్వనాథం కొంత సేపు జ్ఞాపకం చేసుకోవడానికి ప్రయత్నించాడు. "బాబూ! నువ్వు నా దగ్గర పన్నెండేళ్ళ క్రితం చదువుకుని ఉండచ్చు. అదీగాక నా కీ మధ్యన కళ్ళల్లో కొంచెం కాటరాక్టు కూడ బయలుదేరింది. దానికి రవ్వంత మతి మరుపు కూడా తోడయింది. ఏమీ అనుకోకు, బాబూ! ఇప్పుడు ఏం చేస్తున్నావు? ఎంతమంది పిల్లలు? ఏం ఉద్యోగం చేస్తున్నావు? ఏమిటి విశేషం?" అంటూ ప్రశ్నించాడు విశ్వనాథం.

వెంకటచలం తన కథ మొదలు పెట్టాడు.

"మాస్టారూ!నాకు చదువు సంధ్యలు అంతగా అబ్బలేదు. ఎంతగా ప్రయత్నించినా స్కూలు ఫైనలు గడి దాటలేక పోయాను. ఇటువంటి వాణ్ణి నాకు ఉద్యోగం ఎవరిస్తారు?" అంటూ నిట్టూర్చాడు.

"అయితే ఇప్పుడు ఏం చేస్తున్నావు?" అన్నాడు విశ్వనాథం.

"ఏదో ఇలాగ అతి కష్టం మీద సంసారం నెట్టుకు వస్తున్నాను."

"ఎంత మంది పిల్లలు?" అడిగాడు విశ్వనాథం.

"ఉన్నారు లెండి, ముగ్గురు ఆడపిల్లలు, నలుగురు మగపిల్లలు" అన్నాడు.

"అయితే ఇంత సంసారం ఎలా నెట్టుకు వస్తున్నావయ్యా? ఉండు! కాస్త కాఫీ తాగుదూ గాని."

"వద్దు వద్దు" అంటూ నసిగాడు కాని, విశ్వనాథం అతనికి వేడివేడి కాఫీ ఇప్పించాడు. కాఫీ తీసుకున్న తరవాత వెంకటచలం మళ్ళీ మొదలు పెట్టాడు.

"మాస్టారూ! మీది చాలా జాలిగుండె. నాకు చదువు అబ్బక పోతున్నా, నన్ను మీరు కన్నకొడుకు లాగ ఆదరించారు. నయాపైస తీసుకోకుండా నాకు ప్రయివేటు చెప్పేవారు. అప్పుడప్పుడు నాకు మీ ఇంట్లోనే కడుపు నిండా అన్నం పెడుతూ ఆదరించేవారు. ఆ పూటయినా గడవని పరిస్థితిలో నా దీనస్థితి గమనించి ఇరవై అయిదురూపాయలు ఇచ్చారు. నే నది అప్పుగానే తీసుకుంటున్నట్లు చెప్పాను. ఆ సొమ్ము తిరిగి ఇవ్వబోతుంటే వద్దు వద్దని, అక్కర్లేదని నన్ను బుజ్జగించి తిప్పి పంపించారు. ఆ రోజుల్లో అనేక విధాల నన్ను కన్నకొడుకు లాగే ఆదరించారు."

అప్పటికి సాయంత్రం కొంచెం చీకటి పడింది. వెంకటచలం వీధిలో నలు వైపులా పరిశీలనగా చూసి తన పంట్లాం జేబులోంచి ఒక పర్సు తీసి —"ఇది గుర్తించారా, మాస్టారూ" అన్నాడు.

విశ్వనాథం నిలువునా నిర్ఘాంతపోయాడు. "అవును. ఇది నాదే. నీ చేతికెలాగ వచ్చింది?" అని అడిగాడు.

"ఆ వేళ బస్సులో మీరు పర్సు పోయిందని కంగారు పడుతుంటే నా తోటి జేబుదొంగ ఇది మీ దగ్గర నుంచి కత్తిరించి అతి రహస్యంగా నా చేతి కందించాడు. ప్రస్తుతం నా వృత్తి ఇదే, మాస్టారూ! పర్సులోని అడ్రస్ చూసి మీ కందించాను."

విశ్వనాథం మరింతగా నిర్ఘాంతపోయాడు. "అయితే ప్రస్తుతం నీ వృత్తి ఇదే నన్నమాట!" "అవును, మాస్టారూ! మీ దగ్గిర చదువుకున్న వాళ్ళందరిలోను ఎందుకు పనికిరాని అప్రయోజకుణ్ణి అయ్యాను. ఇందులో మీ సొమ్మంతా నయా పైసలతో సహా ఉంది. ఆ పైన మీ మీద భక్తి కొద్ది ఒక నూటపదహారు రూపాయలుకూడా కానుకగా అందిస్తున్నాను. దయవుంచి స్వీకరించండి."

విశ్వనాథానికి పై ప్రాణాలు పైనే ఎగిరిపోయాయి.

"వద్దు...వద్దు...పిల్లలు గలవాడవు. ఆ సొమ్ము నీ దగ్గిరే ఉంచు. అయితే నేనొక మాట చెబుతా కాని. ఈ ప్రాంతంలో పోలీసు సూపర్నెంటు నా దగ్గిర చదువుకున్నాడు. అతనికిచెప్పి నీకేదయినా చిన్న ఉద్యోగ మిప్పిస్తాను. చెయ్యరాదూ? ఎందు కీ జేబుదొంగ వృత్తి?" అన్నాడు విశ్వనాథం.

వెంకటచలం వెటకారంగా నవ్వాడు. "నాకు అంత తేలిగ్గా ఉద్యోగం దొరకదు, మాస్టారూ! అదీ గాక పోలీసోళ్ళంతా పట్టి దొంగలు. పర్సు దొంగతనాల్లో వాళ్ళకికూడా వాటా లుంటాయి, మాస్టారూ! మీ కివేవీ తెలియ వనుకుంటాను."

"అందుకనే కాబోలు ఆ బస్సులో ఒక రిద్దరు పోలీసు లున్నా, పర్సు పోయిందని ఎంతగా మొత్తుకున్నా వాళ్ళెవరూ నా మాట పట్టించుకున్నట్లు కనబడలేదు. అయితే నీ స్నేహితుడు, నువ్వు కలిసి ఈ పర్సు కాజేశారన్న మాట. దీనిలోకూడా పోలీసులకు వాటా ఉంటుందా?"

వెంకటచలం వీధి కేసి తేరి పార జూసి—"వాటా ఇవ్వాలి, మాస్టారూ! నే నది ఇవ్వకుండా అతి రహస్యంగా మీ కీ పర్సు తెచ్చి ఇచ్చాను."

విశ్వనాథం మరింతగా ఆశ్చర్య పడ్డాడు. "ఇందువల్ల నీ కిబ్బంది లేదా?ఎంత సాహసం?" అన్నాడువిశ్వనాథం.

"అయితే పోనీలే. పోలీసు ఉద్యోగం కాకపోతే పోనీ నాకు తెలిసిన పెద్ద ఉద్యోగి ఇంకొక డున్నాడు. అతనికి చెప్పి తప్పకుండా నీకు వేరే ఇంకొక మంచి ఉద్యోగం ఇప్పిస్తాను. స్కూలు ఫైనల్ దాకా చదువుకున్నావు కదా!" అన్నాడు.

"నా మీద మీ దయకు ఎంతైనా ఋణపడి ఉన్నాను, మాస్టారూ! అయినా ఒకమాట. నా సంగతి తెలిశాక ఎవ్వరూ నా కంత తేలికగా ఉద్యోగం ఇవ్వరు. అదీగాక ఈ రోజుల్లో కొద్దో గొప్పో అందరూ జేబుదొంగలే. అందుచేత నే నిది అంతగా చెడ్డ వృత్తని అనుకోవడం లేదు. ఆ పైన మీ ఇష్టం" అన్నాడు వెంకటచలం.

అంతలోనే కనుచీకట్లోంచి పోలీసు ఒక డొచ్చి వెంకటచలం జబ్బ దొరకి పుచ్చుకుని—"ఎక్కడికి పారిపోతావురా, వెంకా?" అన్నాడు.

విశ్వనాథం అతన్ని అడ్డుకున్నాడు.

"ఇతగాడు పర్సు కాజేయ లేదయ్యా? ఇదేమిటీ దౌర్జన్యం? నా పర్సు దారిలో పడిపోతే వెతికి వెతికి నా చేతికిచ్చాడు."

"ఏ పాపమూ ఎరగడు. మాస్టరుగారూ! మీరు చెప్పిన మాట నిజమే కావచ్చు. మీ పర్సు మీకు తిరిగి ఇచ్చి ఉండచ్చు. కాని వీడు గజదొంగ. ఇంకా చాలా పర్సులు కొట్టేశాడు. మరి అడ్డు రాకండి" అటూ పోలీసు వెంకటచలాన్ని వెంట పెట్టుకుని పోయాడు. *